

KEIČIAMO NACIONALINIO ORO TARŠOS MAŽINIMO
PLANO
ATRANKOS STRATEGINIAM PASEKMIŲ
APLINKAI VERTINIMUI ATLIKTI
DOKUMENTAS

Vilnius, 2026

Turinys

Ivadas	4
1 Informacija apie keičiamo Plano rengimo organizatorių ir atrankos strateginiam pasekmių aplinkai vertinimui (SPAV) atlikti dokumento rengėją	5
2 Informacija apie keičiamą Planą	6
2.1 Keičiamo Plano pavadinimas, rengimo pagrindas	6
2.2 Keičiamo Plano pagrindiniai tikslai	6
2.3 Keičiamo Plano sąsaja su kitais planais ir programomis	7
2.4 Keičiamo Plano alternatyvų aprašymas	12
3 Informacija apie numatomą keičiamo Plano įgyvendinimo vietą	17
3.1 Informacija apie numatomas alternatyvias keičiamo Plano įgyvendinimo vietas	17
3.2 Informacija apie kiekvieną numatomą keičiamo Plano įgyvendinimo vietą	17
3.2.1 Teritorijos apsaugos statusas	17
3.2.2 Saugomos gyvūnų ar augalų rūšys, natūralios buveinės, saugotinos gamtinės ar kultūros vertybės	20
3.2.3 Teritorijos aplinkos kokybės normų viršijimas	22
3.2.4 Jautrumas ir vertingumas aplinkos apsaugos požiūriu	22
4 Informacija apie keičiamo Plano įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumą	23
5 Kita informacija	25
5.1 Informacija apie priemones, numatytas neigiamų pasekmių aplinkai prevencijai vykdyti, pasekmėms sumažinti ar kompensuoti	25
5.2 Informacija apie galimą visuomenės nepasitenkinimą keičiamu Planu	25

Sutrumpinimai ir apibrėžimai

Keičiamas Planas	Keičiamas Nacionalinis oro taršos mažinimo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. balandžio 17 d. nutarimu Nr. 317 „Dėl Nacionalinio oro taršos mažinimo plano patvirtinimo“
Rengėjas	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
LR	Lietuvos Respublika
Direktyva (ES) 2016/2284	2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB
SO ₂	Sieros dioksidas
NO _x	Azoto oksidai
NMLOJ	Nemetaniniai lakieji organiniai junginiai
NH ₃	Amoniakas
KD _{2,5}	Smulkiosios kietosios dalelės

Išvadas

Rengėjas, vadovaudamasis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Planų ir programų atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu LR aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1-456 „Dėl planų ir programų atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ parengė keičiamo Nacionalinio oro taršos mažinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. balandžio 17 d. nutarimu Nr. 317 „Dėl Nacionalinio oro taršos mažinimo plano patvirtinimo“, (toliau – **keičiamas Planas**) atrankos strateginiam pasekmių aplinkai vertinimui atlikti dokumentą (toliau – **Atrankos dokumentas**).

Atrankos dokumentu siekiama suteikti informaciją, reikalingą sprendimui, ar privaloma atlikti keičiamo Plano strateginį pasekmių aplinkai vertinimą, priimti. Atrankos dokumente pateikiama informacija apima informaciją apie keičiamo Plano rengimo organizatorių, keičiamo Plano ir Atrankos dokumento rengėją, informaciją apie keičiamą Planą, t. y. pavadinimą, pagrindinius tikslus, sąsają su kitais planais ir programomis, alternatyvų aprašymą, taip pat informaciją apie numatomą keičiamo Plano įgyvendinimo vietą, kitą informaciją, apimančią informaciją apie priemones, numatytas neigiamų pasekmių aplinkai prevencijai vykdyti, pasekmėms sumažinti ar kompensuoti ir informaciją apie galimą visuomenės nepasitenkinimą keičiamu Planu. Be to, Atrankos dokumente yra vertinamas keičiamo Plano įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas.

Keičiamas Planas sudaro prielaidas efektyviam oro taršos mažinimui, taikant papildomas priemones, pasiūlytas atlikus išsamią esamos politikos ir išmetamų teršalų kiekio bei koncentracijų situacijos analizę, atsižvelgus į konsultacijų su suinteresuotomis šalimis rezultatus ir įvertinus siūlomų priemonių poveikį išmetamų teršalų kiekiui. Planas keičiamas siekiant kuo greičiau įgyvendinti Lietuvai nustatytus oro taršos mažinimo tikslus, numatant papildomas priemones oro taršai mažinti ir oro kokybei pagerinti nacionaliniu, savivaldybių ir ūkio subjektų lygiu, nurodant priemonių priėmimo, įgyvendinimo bei priežiūros tvarkaraštį, atsakingus už įgyvendinimą ir dalyvaujančius įgyvendinime subjektus, apibrėžti laukiamus rezultatus, finansavimo poreikį ir vertinimo kriterijus.

Parengtas Atrankos dokumentas pateikiamas vertinimo subjektams, kurie pagal savo kompetencijas raštu pateikia keičiamo Plano rengimo organizatoriui išvadas. Keičiamo Plano rengimo organizatorius, nusprenddamas, ar bus atliekamas keičiamo Plano strateginis pasekmių aplinkai vertinimas, priima vertinimo subjektų išvadas arba jas motyvuotai atmeta.

1 Informacija apie keičiamo Plano rengimo organizatorių ir atrankos strateginiam pasekmių aplinkai vertinimui (SPAV) atlikti dokumento rengėją

Keičiamo Nacionalinio oro taršos mažinimo plano rengimo organizatorius ir atrankos SPAV atlikti dokumento rengėjas:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

Adresas: A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius

Telefonas: +370 626 22252

El. paštas: info@am.lt

2 Informacija apie keičiamą Planą

2.1 Keičiamo Plano pavadinimas, rengimo pagrindas

Nacionalinis oro taršos mažinimo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. balandžio 17 d. nutarimu Nr. 317 „Dėl Nacionalinio oro taršos mažinimo plano patvirtinimo“, keičiamas (toliau – **keičiamas Planas**) siekiant įgyvendinti:

– 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [\(ES\) 2016/2284](#) dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva [2003/35/EB](#) ir panaikinama Direktyva [2001/81/EB](#) (toliau – Direktyva [\(ES\) 2016/2284](#)), 6 straipsnio 4 dalies nuostatas, nustatančias valstybėms narėms prievolę nacionalinėse oro taršos valdymo programose¹ numatytą išmetamųjų teršalų mažinimo politiką ir priemones atnaujinti per 18 mėnesių nuo naujausio nacionalinės išmetamųjų teršalų apskaitos arba nacionalinių išmetamųjų teršalų prognozių pateikimo, jei iš pateiktų duomenų matyti, kad nevykdomi išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo įsipareigojimai arba yra rizika, kad jie nebus vykdomi;

– Nacionalinėje aplinkos apsaugos strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“ (toliau – Aplinkos apsaugos strategija), nustatytą tikslą oro kokybės apsaugos srityje – užtikrinti, kad Lietuvoje į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis neviršytų tarptautiniuose ir Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktuose nustatyto kiekio, oro teršalų koncentracija aplinkos ore neviršytų žmogaus sveikatai ir aplinkai nepavojingų aplinkos oro užterštumo lygių;

– 2021–2030 m. nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998, 6 strateginio tikslo „Užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, saugoti biologinę įvairovę, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui“ 2.1–2.5 poveikio rodiklius (išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio pokytį, palyginus su 2005 m.);

– Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. gruodžio 10 d. nutarimu Nr. 895, X skyriaus „Tausosime aplinką, tvarų žemės ūkį ir gyvybingą kaimą“ 10.3. prioriteto „Efektyvios aplinkosaugos stiprinimas“ 10.3.9 veiksmą „Siekiant užtikrinti Lietuvos įsipareigojimų dėl oro taršos mažinimo įgyvendinimą, pakeisti Nacionalinį oro taršos mažinimo planą – įtraukti papildomų oro taršos mažinimo poveikį turinčių priemonių ir sustiprinti jų įgyvendinimo stebėseną“.

2.2 Keičiamo Plano pagrindiniai tikslai

Plano pakeitimo tikslas – siekiant užtikrinti, kad Lietuvoje į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis neviršytų tarptautiniuose ir ES teisės aktuose nustatyto kiekio, oro teršalų koncentracija aplinkos ore neviršytų

¹ Parengtose siekiant apriboti metinius tam tikrų išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekius (išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio sumažinimo tikslai 2020 m. valstybėms nustatyti 2012 m. gegužės 4 d. Ženevoje priimtuose 1979 metų Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos (toliau – Konvencija) 1999 metų Protokolo dėl rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono mažinimo (toliau – Geteborgo protokolas) pakeitimuose, išdėstytuose Konvencijos vykdomosios institucijos Sprendimo 2012/2 priede, ir Direktyvoje (ES) 2016/2284; Direktyvoje (ES) 2016/2284 nustatyti ir išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio sumažinimo tikslai 2030 metams).

žmogaus sveikatai ir aplinkai nepavojingų aplinkos oro užterštumo lygių, – Planą papildyti priemonėmis kurių reikia oro taršos (NO_x) mažinimo 2020-2029 m. įsipareigojimų neatitiktai kuo greičiau pašalinti ir oro taršos (NO_x, NMLOJ) mažinimo įsipareigojimams nuo 2030 m. pasiekti, ir oro kokybei pagerinti.

Siekiant įgyvendinti Aplinkos apsaugos strategijoje apibrėžtą tikslą oro kokybės apsaugos srityje – užtikrinti, kad Lietuvoje į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis neviršytų tarptautiniuose ir ES teisės aktuose nustatyto kiekio (t. y. apriboti nacionaliniu mastu iš antropogeninių taršos šaltinių išmetamą sieros dioksido (SO₂), azoto oksidų (NO_x), amoniako (NH₃), smulkiųjų kietųjų dalelių (KD_{2,5}) ir nemetaninių lakiųjų organinių junginių (NMLOJ) kiekį, kad būtų laikomasi Lietuvai nustatytų išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio sumažinimo 2020 m. tikslų (taikytinų nuo 2020 m. iki 2029 m.) ir 2030 m. tikslų (taikytinų 2030 m. ir vėliau), taip pat siekiant valdyti nacionaliniu mastu iš antropogeninių taršos šaltinių išmetamų kitų oro teršalų (reguliuojamų Jungtinių Tautų Tolimųjų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos 1998 m. Sunkiųjų metalų ir 1998 m. Patvariųjų organinių teršalų protokolais)² kiekį, kad nebūtų viršijamas ataskaitiniais 1990 m. išmestas kiekvieno jų kiekis), oro teršalų koncentracija aplinkos ore neviršytų žmogaus sveikatai ir aplinkai nepavojingų aplinkos oro užterštumo lygių, Plane numatyti tikslai:

1. Sumažinti taršą SO₂, NO_x, NH₃, KD_{2,5} ir NMLOJ didžiausią dėmesį skiriant taršos mažinimui iš pagrindinių teršėjų;
2. Apriboti taršą sunkiaisiais metalais ir patvariaisiais organiniais teršalais, siekiant neviršyti ataskaitiniais 1990 m. išmesto kiekvieno jų kiekio, daugiausia dėmesio skiriant taršos mažinimui iš pagrindinių teršėjų;
3. Modernizuoti aplinkos oro taršos atskaitomybės ir monitoringo sistemas, didinant jų rezultatų prieinamumą visoms suinteresuotoms šalims.

2.3 Keičiamo Plano sąsaja su kitais planais ir programomis

Keičiamas Planas susijęs su šiais dokumentais:

- Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“. Šioje programoje vienas iš Vyriausybės veiklos prioritetų – taršos mažinimas, apimantis stipresnį reguliavimą, kontrolę ir inovacijas pramonės ir transporto sektoriuose, modernių taršos mažinimo technologijų diegimą pramonės įmonėse, išmaniosios taršos stebėsenos sistemos sukūrimą ir regioninių aplinkos apsaugos valdybų stiprinimą. Programa akcentuoja investicijų į tvarią energetiką svarbą. Tai apima kelis svarbius tikslus, susijusius su atsinaujinančių išteklių energetikos (AEI) plėtra: pirmiausia, bus mažinamas iškastinio kuro naudojimas ir skatinama žalioji energija iš saulės, vėjo, vandens ir biomasės, kitų AEI. Programoje numatoma sparčiai plėtoti saulės ir vėjo elektrines, modernizuoti elektros tinklus ir diegti elektros akumuliacijos technologijas. Taip pat bus skatinama savivaldybės kurti AEI bendrijas ir vystyti hibridinius (saulės ir vėjo jėgainių bei kaupimo sistemų) parkus. Bus teikiama parama ES AEI technologijų plėtrai, o vėjo energetikos plėtra jūroje ir akumuliacijos technologijų diegimas taps prioritetais. Numatoma skatinti biologinių atliekų (biodujų, biometano) panaudojimą, jų gamybos bei vartojimo Lietuvos transporto ir pramonės sektoriuose tolesnę plėtrą; plėtoti AEI sistemas, modernizuoti šilumos tiekimo infrastruktūrą ir remti daugiabučių ir vienuabučių namų bei

² Nustatyti Konvencijos 1998 m. Sunkiųjų metalų protokole (kadmio (Cd), švinas (Pb), gyvsidabris (Hg)) ir 1998 m. Patvariųjų organinių teršalų protokole (poliklininiai aromatiniai angliavandeniliai (PAH) – benzo(a)pirenas, benzo(b)fluorantenas, benzo(k)fluorantenas, indeno(1,2,3-cd)pirenas; dioksinai/furanai (PCDD/F) – polichlordibenzo-p-dioksinai (PCDD) ir polichlordibenzofuranai (PCDF); heksachlorbenzenas, polichlorintai bifenilai (PCB)) (toliau – kiti oro teršalai).

visuomeninių pastatų renovaciją; toliau skatinti saulės elektrinių įrengimą namų ūkiuose, šilumos siurblius ar elektromobilius įsigijusiems namų ūkiams; sudaryti sąlygas verslui vystyti tiek viešojo, tiek privataus transporto, įskaitant vandens transportą, priemonėmis būtinų elektros įkrovimo ir biometano (ateityje ir žaliąjo vandenilio) pildymo stotelių tinklą. Vyriausybė įgyvendins modernią atstuminių kelių rinkliavos sistemą (e-tolling), skatins viešojo transporto atnaujinimą, sukurs integruotą viešojo transporto kelionių planavimo ir bilietų sistemą, formuos visuomenės keliavimo įpročius rinktis darnius susisiekimo būdus; plės krovinių vežimo geležinkeliais koridorius ir įvairiarūšio transporto terminalus; vykdys žvyro dangos kelių asfaltavimo programą; skatins AEI varomų vandens transporto priemonių įsigijimą ir naudojimą; aplinkai mažiau kenksmingų degalų naudojimą, žaliuosius laivybos koridorius, ekologiškų technologijų diegimą. Numatoma skatinti aplinką tausojančias veiklas ir tvarias technologijas žemės ūkyje, mažinant mineralinių trąšų naudojimą bei didinant ekologinių ūkių plotus. Be to, bus trumpinamos maisto tiekimo grandinės, remiamos pažangios agrotechnologijos ir diegiama pažangi sėjomaina, siekiant konkurencingumo ir tvarumo didinimo. Pabrėžiant žemės ūkio ir maisto gamybos svarbą nacionaliniam saugumui siekiant užtikrinti šalies apsirūpinimą maistu, numatyta ne tik išlaikyti gyvulininkystės sektoriaus stabilumą, bet ir skatinti jo augimą, skiriant tiesiogines išmokas, investicinę paramą ūkiams, skatinant modernizavimą bei jaunųjų ūkininkų įsitraukimą;

- Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. gruodžio 10 d. nutarimu Nr. 895 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“. Įgyvendinimo plane numatyti reguliaciniai ir investiciniai veiksmai, susiję su oro taršos mažinimu ir oro kokybės gerinimu, skirstytini į kelias esmines grupes pagal taikymo sritį: transporto, energetikos, žemės ūkio, pramonės, kt. Energetikos sektoriuje nustatytos priemonės apima AEI šaltinių plėtrą, energijos vartojimo efektyvumą didinančių priemonių taikymo skatinimą, elektros energijos kaupimo įrenginių investicinę ir reguliacinę ekosistemos sukūrimą. Oro taršos mažinimo žemės ūkyje priemonės orientuotos į ekologinį ir tvarų ūkininkavimą, žemės ūkio sektoriaus technologijų plėtrą ir ekologiškų sprendimų diegimą. Siekiama mažinti neigiamą poveikį aplinkai didinant paramos priemonių išmokų dydžius, modernizuojant Žemės ūkio žinių ir inovacijų sistemą (sukuriant skaitmeninę platformą ir sudarant sąlygas vienoje vietoje rasti informaciją apie technologines inovacijas, naujausias taikomųjų mokslų žinias, konsultavimo priemones). Transporto sektorių apimančios priemonės skirtos alternatyviųjų degalų (elektros, vandenilio, biometano) įkrovimo ir pildymo infrastruktūros plėtrai; geležinkelių elektrifikavimui ir susisiekimo tarp regionų ir keleivių vežimo geležinkeliais paslaugų suderinamumui su kitų rūšių transporto keleiviniais maršrutais gerinimui; viešojo transporto integruotam kelionių planavimo ir bilietų sistemos sukūrimui ir įgyvendinimui; dviračių takų tinklo plėtrai; kelių rinkliavos sistemos (e-tolling), pritaikant principus „naudotojas moka“ ir „teršėjas moka“ įdiegimui; transporto priemonių taršos nuotolinės stebėsenos sistemos ir reguliavimo priemonių techniškai tvarkingų transporto priemonių eksploatavimui užtikrinti sukūrimui, kt. Likusioms sritims priskirtomis priemonėmis siekiama sukurti paveiklesnę taršos prevencijos ir kontrolės sistemą ūkinės veiklos sukeliama aplinkos taršai veiksmingiau mažinti – numatyti ekonominių sankcijų už aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą proporcingą susiejimą su pažeidimų mastu, įpareigoti pramonės įmones diegti „žaliąsias inovacijas“ (inovacijas su aplinkosaugine dimensija) ir modernias taršos mažinimo technologijas; siekiant iki 2050 m. sukurti nuo iškastinio kuro nepriklausomą ir neutralų klimatui pastatų sektorių, patvirtinti Nacionalinį pastatų renovacijos planą, numatantį sistemingą esamų pastatų renovacijos proveržį; sukurti tvarų ir ilgalaikį daugiabučių namų modernizavimo modelį, leidžiantį diferencijuoti valstybės paramą renovacijai; investuojant į LEZ ir pramonės parkų vystymą, prioritetą skirti persiorientuojantiems į žaliuosius parkus; didinti savivaldybių savarankiškumą įgyvendinant aplinkos

apsaugos tikslus vietos lygmeniu (nustatyti visuomenės įtraukimo į savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšų skirstymą teisinius pagrindus, atsisakyti perteklinės lėšų panaudojimo kontrolės, išgryninti tikslus, kuriems gali būti naudojamos nurodytos lėšos);

- Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano“. Plane nustatyti oro taršos mažinimo prioritetai: besąlyginis „teršėjas moka“ principo įgyvendinimas ir oro kokybės gerinimo priemonių įgyvendinimas labiausiai užterštose teritorijose, ypač didžiuosiuose miestuose ir intensyvaus eismo greitkeliuose;
- 2021–2030 metų nacionaliniu pažangos planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, (toliau – Nacionalinis pažangos planas). Jame nustatytas strateginis tikslas – užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, saugoti biologinę įvairovę, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui. Tam numatoma skatinti darnų įvairiarūšį judumą ir mažinti transporto sukiamą aplinkos taršą; didinti energijos iš AEI dalį ir alternatyvių degalų vartojimą transporto sektoriuje; plėtoti tvarų ir bioekonomikos principais paremtą ūkininkavimą visose žemės ūkio šakose; didinti viešųjų centrinės valdžios, individualių gyvenamųjų pastatų ir įmonių energijos vartojimo efektyvumą ir energijos iš AEI juose naudojimą; stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę. Oro taršos mažinimo ir oro kokybės gerinimo požiūriu aktualūs šiam tikslui nustatyti bendrieji poveikio rodikliai: išmetamo į aplinkos orą SO_2 , NO_x , NH_3 , $\text{KD}_{2,5}$ ir NMLOJ kiekio pokytis; vidutinė metinė kietųjų dalelių $\text{KD}_{2,5}$ koncentracija miestuose ($\mu\text{g}/\text{m}^3$);
- 2021–2030 m. energetikos plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 8 d. nutarimu Nr. 1064 „Dėl 2021–2030 m. energetikos plėtros programos patvirtinimo“. Programa siekiama įgyvendinti priemones, padėsiančias ne tik didinti bendrojo galutinio energijos vartojimo atsinaujinančių energijos išteklių dalį bei diegti taršos mažinimo priemones energetikos sektoriuje, tačiau taip pat didinti viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių juose naudojimą bei energetinį efektyvumą įmonėse. Programoje nurodyti su oro taršos mažinimu susiję poveikio rodikliai: energetikos sektoriuje išmetamo į aplinkos orą SO_2 , $\text{KD}_{2,5}$ ir NMLOJ kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu;
- Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014-2025 metų strategijos patvirtinimo“. Programoje numatytas uždavinys mažinti oro užterštumą;
- Nacionaline visuomenės sveikatos priežiūros 2016–2023 metų plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. 1291 „Dėl Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2016–2023 metų plėtros programos patvirtinimo“; programoje numatytas uždavinys kurti sveikatai palankią gyvenamąją aplinką tobulinant aplinkos oro kokybės valdymą ir priežiūrą; siūloma šį uždavinį įgyvendinti rengiant ir tobulinant oro taršos ir kokybės vertinimą ir valdymą reglamentuojančius teisės aktus, informuojant visuomenę apie oro taršos neigiamą poveikį sveikatai ir galimas prevencijos priemones;
- 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 66 „Dėl 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos patvirtinimo“. Programa siekiama įgyvendinti sveikatos tausojimą ir stiprinimą skatinančias priemones, keičiant žmonių gyvenimo būdą, rizikingą elgseną, ugdant atsakingą požiūrį į sveikatą,

užtikrinant būtiną visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumą tikslinėms grupėms. Programoje numatoma, kad įgyvendinamos pažangos priemonės sudarys prielaidas pailginti vidutinę ir sveiko gyvenimo trukmę, sumažinti prevencinėmis priemonėmis išvengiamą mirtingumą, sumažins naštą tenkančią visai sveikatos priežiūros sistemai;

- Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginiu planu, patvirtintu Europos Komisijos 2022 m. lapkričio 21 d. sprendimu Nr. C(2022) 8272 (su paskutiniu pakeitimu, patvirtintu Europos Komisijos 2023-11-07 sprendimu Nr. C(2023)7393). Strateginiame plane nurodomos priemonės, taikytinos siekiant mažinti amoniako patekimą į orą; priemonės apima klimatui, aplinkai ir gyvūnų gerovei naudingas sistemas (ekoschemas) ir investicines, bendradarbiavimo, aplinkos apsaugos, klimato tikslų siekiančios kaimo plėtros priemones;
- 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos žemės ir maisto ūkio, kaimo plėtros bei žuvininkystės plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. vasario 23 d. nutarimu Nr. 148 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos žemės ir maisto ūkio, kaimo plėtros bei žuvininkystės plėtros programos patvirtinimo“. Programa siekiama įgyvendinti priemones, padėsiančias ne tik pritaikyti aplinkos, klimato kaitos ir kitus valdymo įsipareigojimus bei inovatyvias, tausias technologijas žemės ūkio ir miškininkystės veikloje, tačiau taip pat nustatyti ir įdiegti į gamybą tvarios žemės ūkio gamybos ir perdirbimo principus, didinti produkcijos pridėtinę vertę remiant ekologišką, sveikatai palankią ir kokybišką maisto produktų gamybą bei vartojimą. Programoje nustatytas su oro taršos mažinimu susijęs poveikio rodiklis – dėl žemės ūkio veiklos išmetamo NH_3 kiekio pokytis;
- 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 245 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos patvirtinimo“. Programa siekiama įgyvendinti priemones, padėsiančias gerinti transporto junglumą šalies viduje ir su kitomis šalimis, gerinti skaitmeninį junglumą ir didinti susisiekimo infrastruktūros panaudojimo efektyvumą bei sektoriaus kuriamą vertę, taip pat didinti energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalį ir alternatyviųjų degalų vartojimą transporto sektoriuje, skatinti darnų įvairiarūšį judumą ir mažinti transporto sukeltą aplinkos taršą. Programoje nustatytas su oro taršos mažinimu susijęs poveikio rodiklis – transporto sektoriuje išmetamo NO_x kiekio pokytis;
- 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 247 „Dėl 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos patvirtinimo“. Programa siekiama įgyvendinti priemones, skatinančias įmones skaitmenizuotis, pereiti link neutralios ekonomikos klimatui, taip pat priemones padėsiančias įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas (kartu su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija), sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą, kt. Programoje nustatyti su oro taršos mažinimu susiję poveikio rodikliai – pramonės sektoriuje išmetamo NMLOJ , SO_2 kiekio pokytis;
- 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 318 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros patvirtinimo“. Programa siekiama įgyvendinti priemones, padėsiančias užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, saugoti ir atkurti biologinę įvairovę, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai

ir didinti atsparumą jos poveikiui, mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti, stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę;

- Nacionaline aplinkos apsaugos strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“; nustatyti tikslai (skaitine išraiška) mažinti oro taršą SO_2 , NO_x , NH_3 , $\text{KD}_{2,5}$ ir NMLOJ;
- Nacionaline darnaus vystymosi strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 „Dėl Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. rugsėjo 16 d. nutarimo Nr. 1247 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 „Dėl Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“ pakeitimo“ redakcija); strategijoje nurodytas tikslas mažinti amoniako patekimą į aplinką, skatinant gyvulių mėšlo tvarkymo gerosios praktikos įgyvendinimą, organinių trąšų skleidimo gerosios praktikos įgyvendinimą; strategijoje yra išvardintos priemonės, kurios numato aplinkos oro taršos ir kokybės vertinimo ir valdymo tobulinimą rengiant ir keičiant reglamentuojančius teises aktus, aplinkos oro kokybės vertinimo programos atnaujinimą, inovatyvių ir efektyvių technologijų diegimą, visuomeninio transporto plėtrą;
- Nacionaline darbotvarke „Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės darbotvarkės „Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos“ patvirtinimo“. Strategijoje nurodoma, kad numatyta darniai vystyti energetikos sektorių, vystyti atsinaujinančių energijos išteklių vartojimą atnaujinant daugiabučius ir viešuosius pastatus, skatinti energijos vartojimo efektyvumą pramonėje. Energetikos pokyčių bus siekiama nuolat mažinant energetikos sektoriaus poveikį aplinkai ir klimatui, nuosekliai pereinant prie nulinės taršos tikslo, įskaitant oro taršą; naujų energijos gamybos įrenginių ir susijusios pramonės plėtra turi būti vykdoma užtikrinant sveiką ir švarią aplinką; užtikrinant duomenimis ir mokslu grįstą požiūrį į energetikos pokyčius, jų įgyvendinimą, bus vertinama jų įtaka Lietuvos žmonių sveikatai ir oro kokybei.
- Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategija, patvirtinta Seimo 2014 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategijos patvirtinimo“. Joje nurodytas tikslas sukurti sveikatai palankią darbo ir gyvenamąją aplinką. Vienas iš uždavinių, numatytų tikslui pasiekti, yra mažinti aplinkos (oro, vandens ir dirvožemio) užterštumą, triukšmą;
- Nacionaline klimato kaitos valdymo politikos darbotvarke, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. XIV-490 „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos darbotvarkės patvirtinimo“. Darbotvarkės sėkmingas klimato kaitos švelninimo priemonių įgyvendinimas užtikrins švaresnę aplinką ir darys teigiamą poveikį žmonių sveikatai – stabilizavusis globaliai klimato sistemai, mažės klimato kaitos sukeltų ekstremalių reiškinių ir nuostolių, o dėl geresnės oro kokybės – mažės susirgimų ir mirčių. Darbotvarkėje nustatytų sektorių klimato kaitos švelninimo uždavinių įgyvendinimas prisidės prie oro taršos mažinimo ir oro kokybės gerinimo;
- Valstybės pažangos strategija „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XIV-2466 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizijos „Lietuva 2050“ patvirtinimo“. Strategijoje nurodomos bendro pobūdžio iniciatyvos, prisidėsiančios prie oro taršos mažinimo, tokios kaip sugyvenimo su gamta srityje bus imamasi gamtos išteklių tausojimo ir gamta grindžiamų sprendimų, kurie yra ir ekonomiškai veiksmingi, ir teikia aplinkosauginę, socialinę bei ekonominę naudą. Nurodoma, kad Lietuva įgyvendins nulinės taršos įsipareigojimus.

2.4 Keičiamo Plano alternatyvų aprašymas

Vienas iš kertinių SPAV principų yra planavimo dokumento sprendinių ar jų grupių alternatyvų nustatymas ir palyginimas. Planavimo dokumentų alternatyvų rūšys gali būti suskirstytos į kelias grupes:

- sprendinių kiekybės (masto, apimtys) alternatyvos;
- technologinės sprendinių alternatyvos;
- planavimo dokumente numatomų sprendinių įgyvendinimo vietų (teritorijų) alternatyvos;
- planavimo dokumento sprendinių įgyvendinimo ir „nulinė“ (įgyvendinamas nepakeistas Planas) alternatyvos.

Kadangi keičiamas Planas yra valstybinio lygmens planavimo dokumentas, kuris nesiejamas su konkrečiais ūkinės veiklos projektais ar jų apimtimi, taip pat su konkrečia teritorija ar vieta (keičiamo Plano įgyvendinimo teritorija – visa Lietuvos teritorija), SPAV metu galimas tik planavimo dokumento įgyvendinimo ir „nulinės“ alternatyvos palyginimas.

Keičiamame Plane analizuojami du scenarijai: 1) kaip keistųsi oro tarša neįgyvendinus papildomų siūlomų priemonių, t. y. kokia būtų oro tarša nekintant esamai situacijai (esamų priemonių scenarijus); 2) kaip keistųsi oro tarša įgyvendinus keičiamame Plane siūlomas papildomas priemones. Dėl šios priežasties tikslinga analizuoti dvi alternatyvas: 1) „nulinę“ alternatyvą, kuri apibūdintų situaciją, jei keičiamas Planas nebūtų įgyvendinamas (kitais tariant, būtų įgyvendinamas nepakeistas Planas); 2) I alternatyvą, kuri apibūdintų padėtį įgyvendinus keičiamame Plane siūlomas papildomas priemones.

„Nulinė“ alternatyva. Oro taršos mažinimo siekiama įgyvendinant Plane išdėstytas priemones. Priemonės suformuotos atsižvelgiant į labiausiai prie oro taršos didinimo prisidedančių sektorių veiklą ir galimybes mažinti dėl šių sektorių veiklos išmetamą teršalų kiekį, pavyzdžiui, didžiausią įtaką išmetamam NO_x kiekiui daro transporto sektorius, ypač dyzeliniu kuru varomos transporto priemonės, todėl formuojant priemones dėmesys sutelktas į tokių priemonių paklausos mažinimą; didžiausią įtaką išmetamam SO₂ kiekiui daro naftos perdirbimo sektorius, todėl didžiausias dėmesys sutelktas į šiame sektoriuje taikytinas priemones; didžiausią įtaką išmetamam NH₃ kiekiui daro gyvulininkystės sektorius, todėl formuojant priemones dėmesys sutelktas į gyvulininkystėje galimas taikyti švaresnes technologijas, mažinančias neigiamą gyvulių ūkių poveikį aplinkos orui; didžiausią įtaką išmetamam NMLOJ kiekiui daro naftos perdirbimo ir paskirstymo sektorius ir tirpiklių naudojimas, todėl formuojant priemones dėmesys sutelktas į NMLOJ išsiskyrimo vietų aptikimą ir tirpiklių naudojimo paklausos mažinimą; didžiausią įtaką išmetamam KD_{2,5} kiekiui daro namų ūkių šilumos gamyba, todėl formuojant priemones dėmesys sutelktas į šilumos gamybos įrenginių atnaujinimą ir taršaus kuro vartojimo paklausos mažinimą. Plane priemonės sugrupuotos pagal tikslus ir tikslams pasiekti iškeltus uždavinius. Be tiesioginio poveikio priemonių, kuriomis tiesiogiai veikiamas taršos šaltinis, Plane nustatytos netiesioginio poveikio priemonės, skirtos modernizuoti aplinkos oro taršos atskaitomybės ir monitoringo sistemas.

Tačiau Plane nustatytų priemonių įgyvendinimo poveikio ilgalaikių oro taršos mažinimo tikslų NO_x ir NMLOJ įgyvendinimui gali nepakakti. Atlikus nacionalinės išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio ir prognozių³ duomenų analizę, nustatyta, kad įgyvendinus esamas priemones kyla rizika laiku nepasiekti Direktyvoje (ES) 2016/2284 Lietuvai nustatytų NO_x išmetamo kiekio sumažinimo 2020 m. tikslų (taikytinų nuo 2020 m. iki

³ Nuolat vykdomos Aplinkos apsaugos agentūros ir Europos Komisijai ir Europos aplinkos agentūrai nustatyta tvarka pateikti 2026-02-18 Nacionalinės išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio apskaitos 2005-2024 m. ir prognozių duomenys (pateikti 2025-05-27).

https://cdr.eionet.europa.eu/lt/eu/nec_revised/inventories/; https://cdr.eionet.europa.eu/lt/eu/nec_revised/projected/

2029 m.); NMLOJ 2030 m. sumažinimo tikslų (taikytinų nuo 2030 m.). Nekeičiant Plano kyla rizika nepasiekti oro taršos mažinimo tikslų, oro kokybė pagerėtų nepakankamai.

I alternatyva. Atlikus nacionalinės išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio apskaitos ir prognozių duomenų analizę, nustatyta, koks yra įvairių sektorių poveikis oro taršai ir kokiuose sektoriuose turėtų būti taikomos papildomos priemonės siekiant įgyvendinti Lietuvai Direktyvoje (ES) 2016/2284 ir Nacionaliniame pažangos plane nustatytus oro taršos mažinimo tikslus. Keičiamame Plane pasiūlytos papildomos tikslingos priemonės, kurių įgyvendinimas prisidės prie oro taršos mažinimo tikslų įgyvendinimo ir turės teigiamą poveikį oro kokybei. Papildomos priemonės suformuotos atsižvelgiant į labiausiai prie oro taršos didinimo prisidedančių sektorių veiklą ir galimybes mažinti dėl šių sektorių veiklos išmetamą teršalų kiekį, pavyzdžiui, didžiausią įtaką išmetamo NO_x kiekiui daro transporto sektorius, ypač dyzeliniu kuru varomos transporto priemonės, todėl formuojant papildomas priemones dėmesys sutelktas į tokių priemonių paklausos mažinimą – mažiau taršių kelių transporto priemonių įsigijimą ir registravimą skatinantį teisinį reglamentavimą, transporto priemonių išmetamų teršalų nuotolinės stebėsenos sistemos taikymą. Didžiausią įtaką išmetamam NMLOJ kiekiui daro naftos perdirstymo ir paskirstymo sektorius, organinių tirpiklių naudojimas, todėl formuojant papildomas priemones dėmesys sutelktas į organinius tirpiklius naudojančių įrenginių taršos LOJ ribojimą – taršai NMLOJ sumažinti gamybos modernizavimo priemonių įgyvendinimą pramonėje, mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionariųjų taršos šaltinių leidžiamos taršos tarifų didinimą. Didžiausią įtaką išmetamam $\text{KD}_{2,5}$ (įskaitant NO_x) kiekiui daro šilumos gamyba, todėl formuojant papildomas priemones dėmesys sutelktas į nusidėvėjusių katilų pakeitimą – didesnes finansines paskatas keisti esamus vidutinius kurą deginančius įrenginius (1-50 MW) į naujus (energetikos ir pramonės sektoriuje). Siekiant toliau gerinti aplinkos oro kokybę numatomos paskatos savivaldybėms ir (ar) kompetentingoms valstybės institucijoms įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2024/2881 dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje reikalavimus (aplinkos oro kokybės ir taršos stebėsenos, vertinimo ir valdymo priemonių, visuomenės informavimo apie aplinkos oro kokybę veiklų įgyvendinimui finansuoti). Daugumos priemonių įgyvendinimas turės teigiamos įtakos oro taršos sumažinimui ne vienu, o keliais teršalais. Keičiamame Plane pasiūlytos papildomos priemonės sugrupuotos pagal tikslams pasiekti iškeltus uždavinius.

„Nulinės“ alternatyvos ir I alternatyvos palyginimas atliktas atsižvelgiant į kiekvieną Plane iškeltą tikslą, o palyginimo rezultatai pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė. „Nulinės“ alternatyvos ir I alternatyvos lyginamoji analizė

Plano tikslai	„Nulinė“ alternatyva (Poveikis aplinkai, jei būtų įgyvendinamas nepakeistas Planas)	I alternatyva (Poveikis aplinkai, jei būtų įgyvendinamas pakeistas Planas)
1. Sumažinti taršą SO_2 , NO_x , NH_3 , $\text{KD}_{2,5}$ ir NMLOJ, didžiausią dėmesį skiriant taršos mažinimui iš pagrindinių teršėjų.	1. Prognozuojama, kad įgyvendinant nepakeistą Planą, į aplinkos orą išmestas SO_2 kiekis, 2025–2029 m. bus mažesnis daugiau kaip 59 proc. (2025 m. – 68,6 proc.), 2030 m. – 78,9 proc., palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu. Tai rodo, jog Direktyvoje (ES) 2016/2284 Lietuvai nustatyti SO_2 išmetamo kiekio sumažinimo tikslai (2020 m. – 55 proc., 2030 m. – 60 proc.) būtų pasiekti. Tokia situacija galėtų teigiamai veikti įvairius aplinkos elementus, pavyzdžiui, pagerėtų aplinkos oro kokybė, žmonių sveikata, natūralių buveinių ir biologinės įvairovės būklė, paviršinio vandens kokybė.	1. Keičiamame Plane pasiūlytos papildomos priemonės minimaliai prisidėtų prie didesnio į aplinkos orą išmetamo SO_2 kiekio sumažinimo. Sumažėjusi oro tarša teigiamai veiks oro kokybę, žmonių sveikatą, natūralias buveines ir biologinę įvairovę bei kitus aplinkos komponentus.

2. Prognozuojama, kad įgyvendinant nepakeistą 2. Planą, į aplinkos orą išmestas NO_x kiekis iki 2025 m. sumažės 48,4 proc., 2030 m. – 65,7 proc. (palyginti su 2005 m.), kai tuo tarpu Direktyva [\(ES\) 2016/2284](#) Lietuvai nustatytas tikslas sumažinti NO_x kiekį 2020 m. (taikytina 2020–2029 m.) – 48 proc., o 2030 m. (taikytina nuo 2030 m.) – 51 proc. Tokia situacija gali kelti riziką neįgyvendinti 2020–2029 m. tikslų ir galėtų neigiamai veikti įvairius aplinkos elementus, pavyzdžiui, neigiamai paveikti žmonių sveikatą, sukeliant kvėpavimo takų ligas, taip pat natūralias buveines ir biologinę įvairovę, dirvožemį, paviršinius vandenį dėl rūgščių kritulių ir jų sukeliamo rūgštėjimo.
3. Prognozuojama, kad įgyvendinant nepakeistą 3. Planą, į aplinkos orą išmestas NMLOJ kiekis iki 2025 m. sumažės 38,5 proc., 2030 m. – 44 proc., (palyginus su 2005 m.). Tai rodo, jog Direktyvoje [\(ES\) 2016/2284](#) Lietuvai nustatytas išmesto NMLOJ kiekio sumažinimo 47 proc. tikslas 2030 m. nebūtų pasiektas. Tarša NMLOJ neigiamai veikia žmonių sveikatą, kadangi didina sergamumą vėžiu, taip pat neigiamai veikia gyvūniją dėl kancerogenų, mutagenų ir toksiško reprodukcijai. Dėl NMLOJ ir NO_x susidarantis ozonas neigiamai veikia tiek žmonių sveikatą, tiek augalus, gali daryti neigiamą poveikį jų genotipui ir vykstantiems gyvybiniams procesams, pavyzdžiui, fotosintezai, augimui ir pan. Dėl ozono poveikio sulėtėja augalų augimas, augalai pasidengia dėmėmis, mažėja sausos ir žalios biomasės kiekis, tai turi neigiamą poveikį ne tik augalams, bet ir dirvožemiui bei gyvūnijai.
4. Prognozuojama, kad įgyvendinant nepakeistą 4. Planą, į aplinkos orą išmestas NH_3 kiekis 2025 m. sumažės 13,1 proc., 2030 m. – 15,5 proc. (palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu), todėl Direktyvoje [\(ES\) 2016/2284](#) Lietuvai nustatyti NH_3 išmetamo kiekio sumažinimo tikslai (-10 proc., palyginus su 2005 m. išmestu kiekiu) būtų pasiekti. Tarša NH_3 neigiamai veikia dirvožemį, paviršinius ir požeminius vandenį, sukeldamas deguonies vandenyje mažėjimą ir vandens gyvūnų nykimą, taip pat įgyvendinus pakeistą Planą sumažėtų oro tarša NO_x (būtų greičiau pasiekti Direktyvoje [\(ES\) 2016/2284](#) Lietuvai nustatyti išmetamo NO_x kiekio sumažinimo tikslai), todėl vertinama, kad pakeisto Plano įgyvendinimas turėtų pakankamą teigiamą poveikį aplinkos komponentams, pavyzdžiui, gerinti oro kokybę, žmonių sveikatą (mažėtų kvėpavimo takų ligomis sergančių žmonių skaičius), būtų apribotas dirvožemio ir paviršinių vandenų rūgštėjimas. Siūlomos papildomos priemonės apima ekonomines paskatas ir reguliacines priemones, kitos priemonės nereikalauja konkrečių ūkio projektų, kurie gali daryti neigiamos įtakos aplinkos komponentams, įgyvendinimo, todėl pakeisto Plano įgyvendinimas nedarys neigiamo poveikio aplinkai, o prisidės prie aplinkos komponentų išsaugojimo ar gerinimo.
4. Keičiamame Plane pasiūlytos papildomos priemonės prisidėtų prie didesnio išmetamo NH_3 kiekio sumažinimo. Pakeistame Plane pasiūlytos papildomos priemonės nenumato konkrečių ūkio projektų įgyvendinimo, tačiau numato fiskalines priemones, todėl jos gali būti vertinamos kaip gerinančios aplinkos būklę sumažinant neigiamą poveikį dirvožemiui ir vandenų sistemoms, tai taip pat teigiamai paveikiant žmonių sveikatą, aplinkos orą, kraštovaizdį.

	sukeldamas grėsmę žmonių ir gyvūnų sveikatai, NH₃ patekimas į vandens sistemas gali sukelti 5. eutrofikaciją, t. y. ekosistemų kitimą. 5. Prognozuojama, kad įgyvendinant nepakeistą Planą, į aplinkos orą išmestas KD_{2,5} kiekis iki 2025 m. sumažės 50,0 proc., 2030 m. – 63,1 proc. (palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu), todėl Direktyvoje (ES) 2016/2284 Lietuvai nustatyti KD_{2,5} išmetamo kiekio sumažinimo tikslai (2020 m. – 20 proc., 2030 m. – 36 proc.) būtų pasiekti. Tarša KD_{2,5} neigiamai veikia žmonių sveikatą, sukeldamas plaučių ligas, apsinuodijimus, kraujotakos ligas, taip pat gyvūnų sveikatą, gali veikti klimato veiksnius, tokius kaip debesuotumas, šviesos sklaida ir sugertis ir pan.	Keičiamame Plane pasiūlytos papildomos priemonės prisidės prie didesnio į aplinkos orą išmetamo KD_{2,5} kiekio sumažinimo. Sumažėjusi oro tarša teigiamai veiks oro kokybę, žmonių sveikatą, natūralias buveines ir biologinę įvairovę bei kitus aplinkos komponentus.
2. Apriboti taršą sunkiaisiais metalais ir patvariaisiais organiniais teršalais, siekiant neviršyti ataskaitiniais 1990 m. išmesto kiekvieno jų kiekio, daugiausia dėmesio skiriant taršos mažinimui iš pagrindinių teršėjų.	1. Įgyvendinant nepakeistą Planą tikėtina nebus viršyti nustatyti sunkiųjų metalų išmetami kiekiai. Sunkieji metalai daro neigiamą poveikį daugumai aplinkos komponentų; neigiamai veikia dirvožemį, vandenį, žmonių ir gyvūnų sveikatą, sukeldami organų pakitimus ir sunkias ligas, sukelia genetinius ir biocheminius pokyčius augalų medžiagų apykaitoje. 2. Įgyvendinant nepakeistą Planą tikėtina nebus viršyti nustatyti išmestų patvariųjų organinių teršalų kiekiai. Patvarieji organiniai teršalai neigiamai veikia žmonių sveikatą, natūralias buveines ir biologinę įvairovę, kadangi kaupiasi žmonių organizme, pažeisdamos reprodukcinę, imuninę bei endokrininę sistemas, skatindamos vėžinius susirgimus. Patvarieji organiniai teršalai taip pat gali prasiskverbti į požeminį vandenį ir užteršti dirvožemį.	1. Įgyvendinus pakeistą Planą ir sumažinus išmestą sunkiųjų metalų kiekį į aplinkos orą būtų sumažintas neigiamas jų poveikis aplinkos komponentams. Keičiamas Planas neapima atskirų priemonių, skirtų sunkiųjų metalų išmestam kiekiui mažinti, tačiau kitos pasiūlytos priemonės, prisideda prie antrojo tikslo įgyvendinimo, kadangi sunkieji metalai yra išmetami į aplinkos orą vykdant įvairias veiklas, pavyzdžiui, deginant kurą, naudojant tirpiklius ir pan. Dėl šios priežasties, kitų teršalų mažinimui nustatytos priemonės prisidės prie sunkiųjų metalų neigiamo poveikio aplinkos komponentams mažinimo. 2. Įgyvendinus pakeistą Planą, sumažėtų tarša patvariaisiais organiniais teršalais, todėl jų neigiamas poveikis aplinkos komponentams nedidės, o išmetamam kiekiui sumažėjus – mažės taip pat neigiamas poveikis aplinkos komponentams. Keičiamas Planas neapima priemonių, tiesiogiai skirtų patvariųjų organinių teršalų išmestam kiekiui mažinti, tačiau kitos pasiūlytos priemonės prisideda prie antrojo tikslo įgyvendinimo.
3. Modernizuoti aplinkos oro taršos atskaitomybės ir monitoringo sistemas, didinant jų rezultatų prieinamumą visoms suinteresuotoms šalims.	Reikšmingų tikslo įgyvendinimo pasekmių vertinamiems aplinkos komponentams neprognozuojama.	

Palyginus „nulinę“ alternatyvą ir I alternatyvą, konstatuotina, kad I alternatyva nedarys neigiamo poveikio aplinkos komponentams, o prisidės prie aplinkos komponentų būklės išlaikymo ir gerinimo (tikėtina pagerėtų aplinkos oro kokybė, žmonių sveikata, natūralių buveinių ir biologinės įvairovės būklė, paviršinio vandens kokybė). Tuo metu „nulinė“ alternatyva tikėtina neturės pakankamo teigiamo poveikio įvairiems aplinkos komponentams, ypač oro kokybei, žmonių sveikatai ir natūralioms buveinėms, biologinei įvairovei, dėl prognozuojamo nepakankamai sumažinto išmestų teršalų kiekio (t. y. kyla rizika vėliau pasiekti Direktyvoje [\(ES\) 2016/2284](#) Lietuvai nustatytus NO_x išmetamo kiekio sumažinimo 2020 m. tikslus ir nepasiekti NMLOJ – 2030 m. tikslų).

3 Informacija apie numatomą keičiamo Plano įgyvendinimo vietą

Keičiamas Planas apima visą Lietuvos teritoriją.

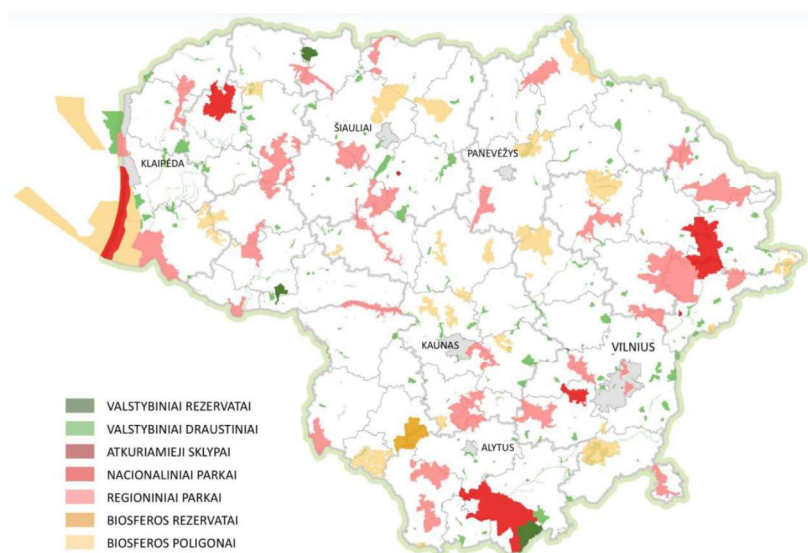
3.1 Informacija apie numatomas alternatyvias plano įgyvendinimo vietas

Alternatyvių keičiamo Plano įgyvendinimo vietų nenumatoma.

3.2 Informacija apie kiekvieną numatomą keičiamo Plano įgyvendinimo vietą

3.2.1 Teritorijos apsaugos statusas

Lietuvoje yra 47 rezervatai, 1038 draustiniai, 69 kompleksinės saugomos teritorijos, 3 atkuriamosios apsaugos prioriteto teritorijos, 814 ekologinės apsaugos prioriteto teritorijos (2026 m. vasario 2 d. duomenimis). Nacionaliniai parkai sudaro 2,22 proc., regioniniai parkai – 6,91 proc., valstybiniai draustiniai – 2,27 proc., savivaldybių draustiniai – 0,18 proc., valstybiniai rezervatai – 0,3 proc., biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijos biosferos rezervatai ir poligonai – 5,55 proc., nuo šalies teritorijos ploto. Saugomų teritorijų išdėstymas Lietuvos teritorijoje parodytas 1 paveiksle.

1 pav. Saugomos teritorijos

(Šaltinis: Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2026-02-02 duomenys⁴)

⁴ <https://vstt.lrv.lt/lt/saugomu-teritoriju-sistema/saugomu-teritoriju-statistika>

2 lentelė. Saugomų teritorijų pasiskirstymas pagal tipus

Kategorija	Skaičius	% nuo šalies teritorijos ploto	Tarptautinės svarbos saugomos teritorijos
REZERVATAI	47		
VALSTYBINIAI	5	0.30	
Gamtiniai	3		
Čepkelių valstybinis gamtinis rezervatas			R
Kamanų valstybinis gamtinis rezervatas			R
Viešvilės valstybinis gamtinis rezervatas			R
Kultūriniai	2		
Kernavės valstybinis kultūrinis rezervatas			U
Vilniaus pilių valstybinis kultūrinis rezervatas			U
REZERVATAI, ESANTYS VALSTYBINIUOSE PARKUOSE IR BIOSFEROS REZERVATUOSE	41	0.35	
Gamtiniai	39		
Kultūriniai	2		
REZERVATINĖS APYRUBĖS	1	0.002	
Dubravos rezervatinė apyrbė			
DRAUSTINIAI	1038		
Valstybiniai	411	2.27	
<i>Gamtiniai</i>	362		
geologiniai	10		
geomorfologiniai	40		
hidrografiniai	34		
pedologiniai	11		
botaniniai	36		
zoologinis-teritologinis	1		
zoologinis-ornitologinis	10		
zoologinis-herpetologinis	5		
zoologinis-ichtiologinis	8		
zoologinis-entomologinis	6		
botaniniai-zoologiniai	32		
genetiniai	112		
telmologiniai	56		
talasologiniai ²	1		
<i>Kultūriniai</i>	0		
<i>Kompleksiniai</i>	49		
kraštovaizdžio	49		
Savivaldybės	108	0.18	
<i>Gamtiniai</i>	87		
geologiniai	0		

geomorfologiniai	4		
hidrografiniai	3		
pedologiniai	0		
botaniniai	30		
zoologinis-teriologinis	12		
zoologinis-ornitologinis	12		
zoologinis-herpetologinis	1		
zoologinis-entomologinis	1		
botaniniai-zoologiniai	22		
genetiniai	0		
telmologiniai	2		
<i>Kultūriniai</i>	1		
urbanistiniai/architektūriniai	1		
<i>Kompleksiniai</i>	20		
kraštovaizdžio	20		
Draustiniai, esantys valstybiniuose parkuose ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose	519	4.78	
<i>Gamtiniai</i>	303		
geologiniai	3		
geomorfologiniai	66		
hidrografiniai	68		
pedologiniai	1		
botaniniai	35		
zoologinis-teriologinis	1		
zoologinis-ornitologinis	3		
zoologinis-herpetologinis	1		
zoologinis-ichtiologinis	2		
botaniniai-zoologiniai	56		
genetiniai	10		
telmologiniai	55		
talasologiniai	2		
<i>Kultūriniai</i>	65		
archeologiniai	10		
istoriniai	5		
etnokultūriniai	12		
urbanistiniai/architektūriniai	38		
<i>Kompleksiniai</i>	151		
kraštovaizdžio	151		
PAVELDO OBJEKTAI	989	0.002	
<i>Valstybiniai</i>	770		
Gamtos paminklai	156		
<i>Savivaldybės</i>	219		
ATKURIAMOSIOS APSAUGOS PRIORITETO TERITORIJOS	3	0.01	
EKOLOGINĖS APSAUGOS PRIORITETO TERITORIJOS	814	1.4	

valstybinių draustinių buferinės apsaugos zonos	4		
savivaldybės draustinių buferinės apsaugos zonos	1		
paveldo objektų buferinės apsaugos zonos	682		
valstybinių parkų buferinės apsaugos zonos	122		
valstybinių rezervatų buferinės apsaugos zonos	5		
KOMPLEKSNĖS SAUGOMOS TERITORIJOS	69		
<i>Nacionaliniai parkai</i>	5	2.22	
Aukštaitijos nacionalinis parkas			
Dzūkijos nacionalinis parkas			
Kuršių nerijos nacionalinis parkas			U, H
Trakų istorinis nacionalinis parkas			
Žemaitijos nacionalinis parkas			
<i>Regioniniai parkai</i>	30	6.91	
Anykščių, Asvejos, Aukštadvario, Biržų, Dieveniškų istorinis, Dubysos, Gražutės, Kauno marių, Krekenavos, Kurtuvėnų, Labanoro, Metelių, Nemuno kilpų, Neries, Pagramančio, Panemunių, Pavilnių, Rambyno, Salantų, Sartų, Sirvėtos, Tytuvėnų, Varnių, Veisiejų, Ventos, Verkių, Vištyčio, Žagarės			
Nemuno deltos			R, H
Pajūrio			H
Biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijos	34		
<i>Biosferos rezervatai</i>	1	0.28	
Žuvinto			U, R
<i>Biosferos poligonai</i>	33	5.27	
„NATURA 2000“ TERITORIJOS	703		
<i>Paukščių apsaugai svarbios teritorijos</i>	85		
<i>Buveinių apsaugai svarbios teritorijos</i>	618		
PASTABOS: U – saugomos teritorijos įtrauktos į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą. R – tarptautinės svarbos pelkės (Ramsaro konvencija). H – teritorijos priklausančios Baltijos jūros apsaugos sistemai (HELCOM konvencija).			

(Šaltinis: Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2026-02-02 duomenys⁵)

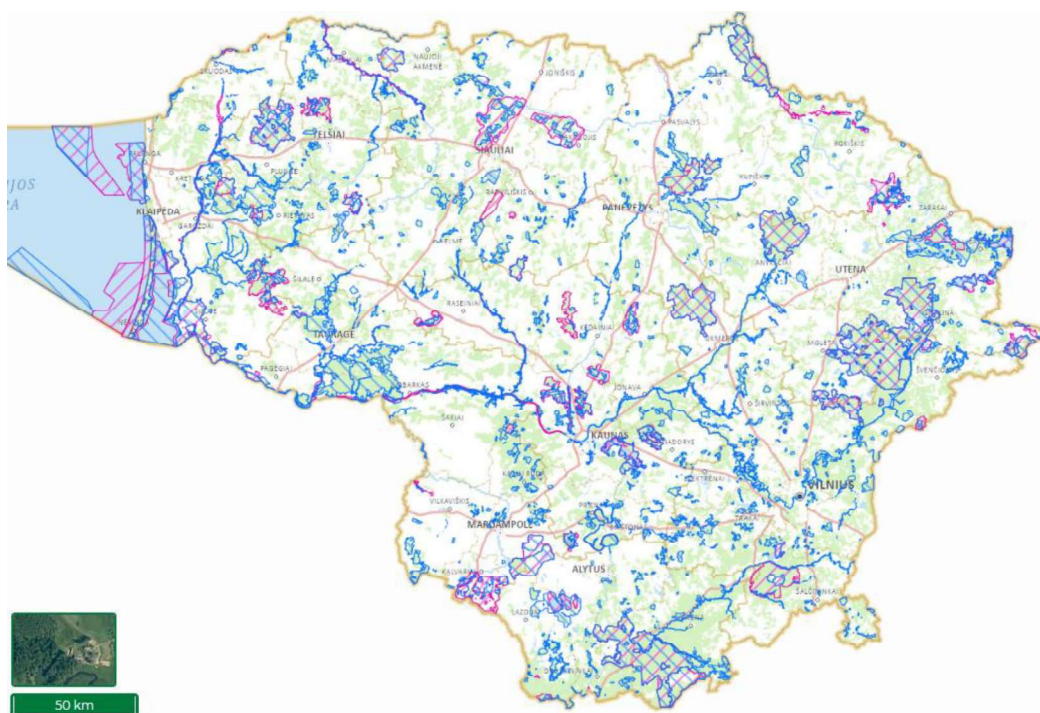
3.2.2 Saugomos gyvūnų ar augalų rūšys, natūralios buveinės, saugotinos gamtinės ar kultūros vertybės

„Natura 2000“ tinklas

Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“ – tai bendras Europos Bendrijos saugomų teritorijų tinklas. Šis tinklas apima teritorijas, įtrauktas į Vyriausybės patvirtintus buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų sąrašus, taip pat teritorijų, įtrauktų į Vyriausybės įgaliotos institucijos tvirtinamą vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą. Ekologinis tinklas „Natura 2000“ sudarytas

⁵ <https://vst.lt/lt/saugomu-teritoriju-sistema/saugomu-teritoriju-statistika/>

įgyvendinant Europos Sąjungos (ES) direktyvų – 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [2009/147/EB](#) dėl laukinių paukščių apsaugos⁶ (toliau – Paukščių direktyva) ir 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą [92/43/EEB](#) dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos⁷ (toliau – Buveinių direktyva) – reikalavimus ir yra skirtas išsaugoti, palaikyti ir prireikus atkurti iki tinkamos apsaugos būklės natūralius buveinių tipus ir gyvūnų bei augalų rūšis jų natūraliame paplitimo areale. Įgyvendinant „NATURA 2000“ teritorijų tinklą Lietuvoje, šiuo metu (2026-02-02 duomenimis⁸) jau įsteigta: 85 teritorijos, svarbios paukščių apsaugai pagal Paukščių direktyvą; 618 teritorijos, svarbios buveinių apsaugai, pagal Buveinių direktyvą. Lietuvoje „Natura 2000“ teritorijos sudaro 15 proc. šalies teritorijos (be jūrinių teritorijų), beveik 74 proc. persidengia su nacionalinėmis šalies saugomomis teritorijomis. „Natura 2000“ teritorijos pavaizduotos⁹ 2 paveiksle.

2 pav. „Natura 2000“ tinklo teritorijos

Valstybės ir savivaldybių saugomi gamtos paveldo objektai

Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenis 2026 m. balandžio mėn. 21 d. Lietuvoje buvo 769 valstybės saugomas gamtos paveldo objektas ir 230 savivaldybių saugomų gamtos paveldo objektų (žr. 3 lentelę).

3 lentelė. Gamtos paveldo objektai ir gamtos paminklai

	Valstybės saugomi gamtos paveldo objektai	Savivaldybių saugomi gamtos paveldo objektai
Geologiniai (akmenys, atodangos, įgriuvos)	183	51
Geomorfologiniai (daubos, griovos, gūbriai, kopos, ozai ir kitos reljefo formos)	39	3
Hidrogeologiniai (šaltiniai, versmės)	44	3

⁶ Kuri pakeitė 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvą 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A02009L0147-20190626>

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A01992L0043-20130701&qid=1648540761294>

⁸ <https://vstt.lrv.lt/lt/saugomu-teritoriju-sistema/saugomu-teritoriju-statistika/>

⁹ <https://stvk.lt/map>

Hidrografiniai (ežerai, pusiasaliai, ragai, rėvos, salos)	23	1
Botaniniai (medžiai, jų grupės, augavietės, dendrologinę vertę turintys parkai)	479	171
Zoologiniai (saugomų gyvūnų rūšių radavietės, gyvūnų kolonijos)	1	1
Iš viso:	769	230

(Duomenų šaltinis: Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos¹⁰)

Kultūros paveldo objektai

Lietuvos valstybės Kultūros vertybių registre¹¹ (2026-04-21 duomenimis) įregistruotos 26 565 nekilnojamojo kultūros paveldo objektai ir apie 9 602 11 225 kilnojamųjų kultūros vertybių. Šis registras nuolat tikslinamas ir pildomas naujais objektais.

Nekilnojamosios kultūros vertybės (pagal tipus) sudaro 14 138 pavieniai objektai, 9 696 į kompleksus įeinantys objektai, 2 417 kompleksai, 167 kultūros paveldo vietovės. Pagal potipius suskirstyti į statinius (9 512), vietas (9 375) ir kitus nekilnojamus daiktus (4 443). Pagal reikšmingumo lygmenį iš visų kultūros paveldo objektų išskiriami 6 636 objektai, priskiriami nacionalinio reikšmingumo lygmeniui. Pagal statusą iš visų kultūros paveldo objektų išskiriami 2 355 kultūros paminklai ir 8 117 valstybės saugomi kultūros paveldo objektai.

Didžiausią Lietuvos nekilnojamojo paveldo dalį sudaro archeologijos, urbanistikos ir architektūros vertybės. Dažnai tam pačiam objektui priskiriami keli vertingųjų savybių pobūdžiai. Archeologijos ir mitologijos paveldo objektai pasižymi didele įvairove: tai piliakalniai, senoviniai pylimai ir gynybiniai įtvirtinimai, statinių griuvėsiai ir liekanos, religinio kulto vietos ir kt. Urbanistinės vertybės – istoriniai senamiesčiai ir miesteliai, istorinės miestų dalys, senieji kaimai ir panašios vietos bei vietovės. Architektūriniai objektai – statiniai, jų dalys, priklausiniai, statinių kompleksai ir ansambliai. Istorinio pobūdžio objektai – istoriniais-reikšmingais pripažinti objektai ar vietovės, susiję su svarbiais visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos įvykiais ar asmenybėmis arba išgarsinti literatūros ar kitų meno kūrinių.

3.2.3 Teritorijos aplinkos kokybės normų viršijimas

Keičiamas Planas numato priemones, kuriomis siekiama sumažinti išmetamų teršalų – NO_x ir NMLOJ – kiekį į aplinkos orą. Keičiamo Plano priemonių įgyvendinimas neturės neigiamo poveikio teritorijos aplinkos kokybės normoms, tačiau prisidės prie aplinkos kokybės gerinimo. Tikėtinas aplinkos kokybės pagerėjimas: sumažėjusi oro tarša ir pagerėjusi oro kokybė.

3.2.4 Jautrumas ir vertingumas aplinkos apsaugos požiūriu

Keičiamame Plane numatytos įgyvendinti priemonės, skirtos oro taršai mažinti ir oro kokybei gerinti, turės teigiamos įtakos saugomoms gamtos vertybėms ir nepažeis saugomų teritorijų interesų, taip pat darys teigiamą įtaką buveinėms ir paukščiams pagal „Natura 2000“ tinklą. Be to, numatomos priemonės neturės įtakos saugomoms kultūros paveldo vertybėms ir nepažeis kultūros paveldo išsaugojimo interesų.

¹⁰ <https://stvk.lt/stat>

¹¹ <https://kvr.kpd.lt/#/>

4 Informacija apie keičiamo Plano įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumą

Keičiamo Plano sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumo nustatymas atliktas vadovaujantis Planų ir programų atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto LR Aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1-456, 2 priedu.

Keičiamo Plano įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas apibūdintas vadovaujantis Planų ir programų atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto LR Aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1-456, 3 priedu ir pateiktas 4 lentelėje.

4 lentelė. Keičiamo Plano įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas

Aplinkos komponentai	Keičiamo Plano sprendiniai (pagal pagrindinius paveiktus sektorius)					Motyvai, pastabos
	Transportas	Pramonės procesai	Energijos tiekimas	Energijos vartojimas	Žemės ūkis	
	Keičiamo Plano sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas*					
Paviršinis vanduo	+	+	0	0	+	Įgyvendinus keičiamo Plano sprendinius gali sumažėti išmestas įvairių teršalų ir sunkiųjų metalų kiekis, patenkantis į paviršinius vandenį tiesiogiai ar su rūgščiaisiais lietumis
Požeminis vanduo	0	0	0	+	+	Įgyvendinus keičiamo Plano sprendinius gali sumažėti išmestas įvairių teršalų ir sunkiųjų metalų kiekis, patenkantis į požeminius vandenį
Aplinkos oras	+	+	+	+	+	Siūlomų sprendinių įgyvendinimas sudarys prielaidas oro taršai mažinti, todėl numatomos teigiamos pasekmės aplinkos oro kokybei
Klimato veiksniai	0	0	0	+	0	Įgyvendinus keičiamo Plano sprendinius gali sumažėti ne tik išmestas numatytų teršalų kiekis, tačiau taip pat išmestas CO ₂ kiekis, gali būti daroma įtaka klimato veiksniams, pavyzdžiui, debesuotumui ir kt.
Dirvožemis	+	+	0	0	+	Įgyvendinus keičiamo Plano sprendinius gali sumažėti išmestas įvairių teršalų ir sunkiųjų metalų kiekis, patenkantis į dirvožemį tiesiogiai ar su rūgščiaisiais lietumis
Natūralios buveinės ir biologinė įvairovė (įsk. pasekmės gyvūnijai ir augalijai)	+	+	+	+	+	Įgyvendinus keičiamo Plano sprendinius sumažės numatytų išmetamų teršalų kiekis ir gerės oro kokybė, todėl mažės oro taršos poveikis ekosistemoms, (įskaitant natūralias buveines ir biologinę įvairovę) ir turės reikšmingas teigiamas pasekmes
Kraštovaizdis	0	0	0	0	0	Keičiamo Plano sprendiniai dėl savo pobūdžio ir masto neturės reikšmingų pasekmių kraštovaizdžiui

Kultūros paveldas	0	0	0	0	0	Keičiamo Plano sprendiniai dėl savo pobūdžio ir masto neturės reikšmingų pasekmių kultūros paveldui
Materialiniai antropogeniniai išteklių	0	0	0	+	0	Keičiamo Plano sprendiniai energijos vartojimo sektoriuje numato materialinių antropogeninių išteklių atnaujinimo rėmimą, tai leis sumažinti iš namų ūkių išmetamą teršalų kiekį, todėl numatomos teigiamos pasekmės
Neatsinaujinantys ir atsinaujinantys gamtos išteklių	0	0	0	0	0	Keičiamo Plano sprendiniai dėl savo pobūdžio ir masto neturės reikšmingų pasekmių neatsinaujinantiems ir atsinaujinantiems gamtos ištekliams
Žmonių sveikata	+	+	+	+	+	Keičiamo Plano sprendiniai numato oro kokybės gerinimą, kas tiesiogiai daro teigiamą poveikį žmonių sveikatai, todėl turės reikšmingas teigiamas pasekmes
Žmonių gerovė	0	0	0	0	0	Keičiamo Plano sprendiniai dėl savo pobūdžio ir masto neturės reikšmingų pasekmių žmonių gerovei
Žmonių saugumas	0	0	0	0	0	Keičiamo Plano sprendiniai dėl savo pobūdžio ir masto neturės reikšmingų pasekmių žmonių saugumui
Aplinkos komponentų ir pasekmių jiems tarpusavio sąveika	0	0	0	0	0	Keičiamo Plano sprendiniai dėl savo pobūdžio ir masto neturės reikšmingų pasekmių aplinkos komponentų ir pasekmių jiems tarpusavio sąveikai

* Reikšmingumo vertinimo sutartiniai ženklai:
 + tikėtinos reikšmingos teigiamos pasekmės;
 - tikėtinos reikšmingos neigiamos pasekmės;
 + / - tikėtinos tiek teigiamos, tiek neigiamos pasekmės;
 0 nenumatoma nei teigiamų, nei neigiamų reikšmingų pasekmių;
 ? nepakanka informacijos.

Keičiamo Plano sprendinių įgyvendinimas nedarys neigiamo poveikio aplinkos komponentams, o prisidės prie aplinkos komponentų būklės išlaikymo ir gerinimo, t. y. neturės neigiamų pasekmių Lietuvos Respublikos, o juo labiau – kaimyninių šalių aplinkai.

5 Kita informacija

5.1 Informacija apie priemones, numatytas neigiamų pasekmių aplinkai prevencijai vykdyti, pasekmėms sumažinti ar kompensuoti

Keičiamo Plano įgyvendinimu siekiama sumažinti aplinkos oro taršą, todėl siūlomi sprendiniai pagal jų pobūdį lemia teigiamas pasekmes aplinkai. Įgyvendinant keičiamo Plano sprendinius, neigiamos pasekmės aplinkai nenumatytos (priemonės nenumato konkrečių ūkio projektų ar tam tikros konkrečios teritorijos), todėl jų sumažinimo ar kompensavimo priemonės nenumatomos.

5.2 Informacija apie galimą visuomenės nepasitenkinimą keičiamu Planu

Įgyvendinant įvairių lygmenų planus, svarbi yra visuomenės nuomonė apie keičiamame Plane numatytus sprendinius. Atrankos strateginiam pasekmių aplinkai vertinimui atlikimo metu, kai dar nėra vykdomos visuomenės dalyvavimo projekte procedūros, svarbu numatyti, kokį nepasitenkinimą gali lemti siūlomi sprendiniai.

Visuomenės nepasitenkinimo nenumatoma.

Teigiamą nuomonę gali lemti gerėjanti aplinkos oro kokybė, mažėjantis susirgimų skaičius ir mirtingumas nuo ligų dėl oro taršos poveikio.
